

ת"פ 5805/11/13 - מדינת ישראל נגד ד א

בית משפט השלום בנצרת

02 יולי 2017

ת"פ 5805-11-13 מדינת ישראל נ' א

בפני סגנית הנשיא, כב' השופטת עדי במביליה - אינשטיין
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם ד א

נוכחים:

מטעם המאשימה: מתמחה מוחמד גניים

הנאשם: בעצמו

[פרוטוקול הושמט]

נימוקי הכרעת הדין

הנאשם זוכה מחמת הספק.

הכרעת הדין ניתנה ביום 17.5.17. לשם הקראת נימוקי הכרעת הדין נקבע דיון ליום 21.6.17. מועד זה נדחה לבקשת ההגנה להיום.

1. בכתב האישום מיוחסת לנאשם עבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות בהתאם לסעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין.

בהתאם לעובדות כתב האישום, הנאשם הוא אבי הקטינים "מא"א" ו"מש"א" ילידי 2003 ו-2002 בהתאמה. ביום 27.4.13 התארחו הקטינים בבית הנאשם בישוב בר יוחאי במסגרת הסדרי ראייה. במהלך הביקור הכה הנאשם בראשו של "מא"א" מספר מכות. בכך תקף הנאשם קטין בהיותו אחראי עליו והוא בן משפחתו.

יריעת המחלוקת:

2. אין מחלוקת כי הנאשם אבי הקטינים וכי הקטינים התארחו במועד הרלוונטי בבית הנאשם במסגרת הסדרי ראייה. עוד אין חולק כי בין הקטינים התפתח עימות.
3. המחלוקת בין הצדדים הנה האם הנאשם תקף את "מא"א", באמצעות מכות בראשו, במהלך הביקור ובעקבות העימות בין הקטינים.

רקע:

4. הורי הקטינים גרושים, בין הורי הקטינים קיים סכסוך ממושך, המלווה את המשפחה מזה שנים והקטינים מעורבים בו לעומקו. לפי התרשמותי, לסכסוך הבין-הורי השפעה על עדות הקטינים.
5. ההשפעה אינה מחייבת תוצאה של אמירת דבר שקר, די בכך שהיא תביא את הקטינים לתת לכל סיטואציה שמתעוררת, פרשנות המפליה את הנאשם, כאשר לאותה סיטואציה ניתן לתת גם פרשנות אחרת שאין בה עבירה פלילית.
6. על הסכסוך הבין-הורי, בו מעורבים הקטינים עד כדי "הצפה", ועל האפשרות הממשית כי השפיע על אופן העדת הקטינים ועל האופן בו פרשו את מעשי הנאשם, ניתן ללמוד מן העדויות שיובאו בפרק זה.
7. **הנאשם:** הנאשם סיפר בהודעתו ת/1 מיום 28.4.13, כי לא תקף את בנו, וכי מקור התלונה בהסתת הילדים נגדו מצד האם. לדבריו: "לפני שנה הגשתי בקשת משמורת להיות הורה משמורן על הילדים בגלל הסתה שלה נגדי, הסתה הורית שלא נפסקת, זה עדיין בבתי משפט". הנאשם טען כי בעבר ילדיו אמרו: "שהם ידפקו אותי, הם יכניסו אותי לכלא, הם רוצים להיות עם אמא".

הנאשם, בעדותו מיום 22.2.17, סיפר שבמועד הרלוונטי התגורר בבר יוחאי וגרושתו עם הילדים בחיפה. הנאשם זכאי היה לקחת את הילדים כל סוף שבוע שני, אך לדבריו: "תמיד הייתי לוקח את הילדים, היא לא הסכימה שאקח אותם באוטובוס או בתחבורה ציבורית. כשפגשתי את ילדיי 3 חודשים לפני כן לא ראיתי אותם. תמיד כשהיתה תקופה ארוכה שלא ראיתי אותם, היו מגיעים מאד מוסתים, 'אבא מתי תמות, אתה שקרן, נוכל וגנב'...באותו יום הם אמרו לי אבא יש לנו דבר אחד לסגור איתך, ביחס לטיסה לחו"ל...לד שלה בארצות הברית... (מש"א) שפשף ידיים ואמר 'יש רק עוד דבר אחד לסגור איתך לפני שאנחנו טסים לחו"ל' ושתק" (עמ' 49).

עוד סיפר בעדותו על מערכת היחסים הקשה בינו לבין אמם של הילדים במהלך הנישואים ולאחר הגירושין: "הנישואים היו יחסית קשים, האווירה לא היתה רגועה, התחתנו בשנת 2001, יש לנו שני ילדים, התגרשנו בסוף שנת 2009...164 פעמים היא הפרה את הסדרי הראיה עם הילדים. היא העבירה את הילדים מבית הספר רמב"ם לבית ספר תל חי ברגע שהפכתי להיות חלק פעיל בבית הספר, כנ"ל בגנים אותו סיפור. הייתי לוקח את הילדים לגינה והילד קיבל שפשף ברגל וניקיתי לו עם מגבון, למחרת קיבלתי טלפון חקירה...".

ביחס לריבוי הפרות הסדרי הראיה טען שחדל למנות כשהגיעו ל-164 בתחילת 2011. לדבריו, גרושתו הגישה מעל 18 תביעות לבית משפט במסגרת המאבק ביניהם (עמ' 50, 56).

8. **גב' א ל:** בתאריך 8.2.15 העידה העדה, אמם של הקטינים, גרושתו של הנאשם.

א. העדה נישאה לנאשם ביום 25.12.2000, השניים נפרדו בשנת 2004 ובסוף שנת 2009 התגרשו, לאחר כחמש שנות מאבק גירושין קשה.

ב. במהלך נישואיהם, נולדו לנאשם ולעדה שני ילדים: מש"א (בעת עדותה היה כבן 13) ומא"א (בעת עדותה היה כבן 11.5).

ג. העדה אישרה כי משנת 2004 ועד היום הם מתדיינים על עניינים שונים, בעת האחרונה ביקש הנאשם הקטנת מזונות ואילו העדה ביקשה בעבר את הגדלתם.

ד. העדה מסרה כי הגישה נגד הנאשם עד כה 4 תלונות, כולן נסגרו.

ה. העדה אישרה כי הנאשם הגיש נגדה תלונות רבות בגין הפרת הסדרי ראייה וטענה כי כולן שקריות, למעט אחת, במסגרתה לא שלחה את הילדים לנאשם כיון שלא היה בביתו חשמל ומים ולקח את הילדים ברכב בלי ססט וביטוח. לדבריה בבימ"ש לענייני משפחה "כבוד השופטת שראתה את הילדים... בהחלטתה התרשמה שהילדים חווים הזנחה והתעללות..." (עמ' 16 לפרו').

ו. העדה מסרה כי כיום אין כמעט קשר בינה לבין הנאשם למעט הודעות טקסט, בשל חששה כי הנאשם יעליל עליה. לדבריה, עם הילדים אין לנאשם קשר כיום ומאז המקרה נשוא כתב האישום, שכן הילדים לא מוכנים לקשר.

ז. לדברי העדה, עודדה את הילדים לקשר עם הנאשם, אך זאת כל עוד לא יעברו "התעללות והזנחה שם".

ח. העדה מסרה כי עברה תאונת דרכים קשה ותקופה ארוכה שהתה בבית חולים, לכן רצתה לתת לילדים חוויה חיובית ולטוס עמם לארה"ב. לשם כך הוציאה ויזה בינואר 2013, לאחר שקיבלה מהנאשם אישור ליציאת הילדים לטיול (פרו' עמ' 12 ש' 24-32). לדבריה, הטיסה תוכננה לחודש, אך לאחר שקיבלה מהנאשם אישור, האריכה את השהות לחודשיים וקצת (עמ' 14 ש' 30 עד עמ' 15 ש' 1-8). העדה שללה את הטענה כי הדריכה את ילדיה לשקר כדי שתוכל לטוס לארה"ב עם ילדיה ללא צורך באישור הנאשם.

9. **התרשמות חוקרת הילדים אולגה בן חי מהשפעת הסכסוך הבין-הורי על עדויות נ/1 ונ/2:** הוגשה חקירת ילדים ביחס לתלונה קודמת משנת 14.1.09 של "מש"א" (נ/2) וחקירת ילדים מאותו מועד של "מא"א" (נ/1). התיק נשוא התלונה נסגר מחוסר ראיות.

חוקרת הילדים אולגה בן חי התקשתה לקבוע מהימנותו של "מש"א", וציינה כי אף ש"מש"א" מסר פרטים מהותיים ותיאר סימנים שאמו ראתה אצלו ואצל "מא"א", התקשה לתאר השתלשלות ברורה של אירוע, **תחילה טען כי אביו לא מכה (ושרט אותו לא בכוונה בעת שהוריד חולצתו), ועם התפתחות החקירה וחשיפתו את הסכסוך הבין-הורי החל לדווח על הפגיעה ע"י אביו, כשניכרה מגמה להוספת פרטים והעצמת הפגיעה.**

עוד רשמה: "מש"א) מסר אינפורמציה רבה על הסכסוך הקיים בין ההורים וניסיון האם להוכיח את אלימות האב. נראה כי (מש"א) מעורב במתרחש וכי יתכן למעורבות זו השפעה על עדותו. לאור כל זאת, יש קושי להעריך מהימנות עדותו".

חוקרת הילדים התקשתה להעריך גם את מהימנותו של "מא"א" ורשמה: "אמנם (מא"א) טען לאליומות של אבא כלפיו וכלפי אחיו (מש"א), אך לא הרחיב בדבריו ולא הצליח להתמקד באירועים ספציפיים. לגבי הסימנים - אמנם (מא"א) אישר כי היו לו סימנים בגלל שאבא הרביץ, אך לדבריו אמא אמרה לו על כך, ו(מא"א) לא ידע למסור כל מלל על כך".

10. **חוקרת הילדים זוהר פיין אודות חשיפת הילדים לסכסוך הבין-הורי:** העדה ביצעה את חקירות הילדים מש"א ומא"א בתיק זה. בעדותה מיום 10.7.16 עמ' 35, מתארת את מש"א כמי שהיה מוצף רגשית מן הסכסוך הבין הורי, גם במועד ביצוע העבירה, טרם התרחשותה:

"גם בעת החקירה וגם כשבאתי להעריך מהימנות אי אפשר להתעלם מהנושא שהילד חשוף לסכסוך. כל אדם סביר מן הישוב שהיה קורא את תמלילי החקירה זה היה ברור לו. אבל כשאני באה להעריך להימנות עדות, אני מתייחסת למהות הפגיעה. הילד בחקירה שלו מספר רבות על התהליכים שעבר מול אביו, על תהליכים טיפוליים, מרכזי קשר, בית משפט לענייני משפחה, מגשרת ועוד ועוד. אין ספק שהוא מוצף רגשית מהנושא ואף מתוסכל ומיואש ומעלה רגשות קשים כלפי אביו והוא אומר את זה, אבל מכאן עד להמציא גרסה שקרית על האב ישנה תהום מאד גדולה. בעדותו לגבי מהות הפגיעה עצמה, לא התרשמתי ממגמה של הפללה לגבי עניין זה".

בעמ' 42-43 הסבירה לגבי מש"א:

"הילד מוצף רגשית מכל מה שעבר עליו לאורך השנים עם אביו. חשוף לסכסוך...אמנם ניכר שהוא חשוף לגירושין, חשוף להליך המשפטי...חשוף למקורות מידע חיצוניים ולהליך הגירושין...חשוף להליכים המשפטיים. הוא אמר שנכח בבתי משפט, מול מרכזי קשר, עו"סיות, הוא מודע לזה ואומר כאן את זה שהוא יודע הבדל בין מכה חינוכית...לבין מכה אחרת...זה מה שעולם המבוגרים זימן לו".

לפי התרשמותה: "בהקשר של אירוע הפגיעה לא היה לזה השפעה על תיאור אירוע הפגיעה" (ניתן לעיין גם בעמ' 45 ש' 17 ביחס למעורבות מש"א בסכסוך).

בעמ' 45, גם ביחס לקטין מא"א, הכירה חוקרת הילדים בחשיפה לסכסוך בין ההורים:

"בחקירה שלי הילד יודע לעשות הפרדה בין מה שאמא אמרה לו לבין מה שחווה, יודע להפריד בין מקורות המידע השונים. בחקירה שלי, היכולת הפרדה הזו, למרות שהוא חשוף מגיל מאד צעיר, מחזקת את ההערכה של העדר מגמת הפללה".

בעדותה מיום 20.7.16 עמ' 38 מסרה ביחס לשני הקטינים:

"ש. איזה משקל את נותנת לכך שהם לא אוהבים את האבא, לעניין מהימנות. ת. **זה לא נסתר מעיניי...יש חשיפה לסכסוך ועניין עם הרגשות לאבא**, אני נותנת לזה משקל, אבל כשאני באה לראות איך העיד על מהות הפגיעה, לא התרשמתי שיש לזה השפעה. יש ילדים שלא אוהבים את הוריהם ועדיין לא ממצאים עליהם דברים".

עדות חוקרת הילדים זוהר פין מצביעה על ילדים שחשופים בשגרה לסכסוך הבין הורי עד כדי הצפה, ילדים שאינם אוהבים את הנאשם מסיבות רבות, אף ללא קשר לאירוע דן.

לאחר שמיעה, אינני מקבלת את התרשמותה, לפיה לא היתה לכך השפעה על תיאור אירוע הפגיעה, הן לאור תוצאות חקירותיה המשקפות סתירות מהותיות בין הילדים, שלא יושבו, הן לאור חקירות ילדים קודמות בהן הוצגה גישה שונה של חוקרת ילדים אחרת לאותה התנהלות, והן לאור התרשמותי הישירה והבלתי אמצעית מעדותו של מש"א בבית המשפט.

11. **הקטינים מש"א ומא"א - אודות מעורבותם בסכסוך הבין-הורי**: עיון בעדויותיהם של מש"א ומא"א בפני חוקרת הילדים, מעלה כי הורי הקטינים חיים בנפרד מאז שנת 2004. מש"א יליד 26.3.02 היה אז כבן שנתיים ומא"א יליד 16.8.03 היה אז כבן שנה. מאז גיל ינקות הילדים במשמורת אמם, מעורבים בסכסוך הקשה בין ההורים, שנמשך גם בתקופת האירוע דן, על אף שההורים התגרשו בשנת 2009. מעדויות הקטינים עולה התייחסותם כלפי כל אחד מן ההורים - התייחסות עוינת לאב והתייחסות תומכת כלפי האם. להתייחסות מא"א כלפי הוריו ניתן לעיין, לדוגמה, בת/7 עמ' 6 ש' 4 ועמ' 14 ש' 14. להתייחסות מש"א כלפי הוריו ניתן לעיין, לדוגמה, בת/9 עמ' 11 ש' 20-21, 24-27, עמ' 13 ש' 32-34, עמ' 16 ש' 1-10, עמ' 17 ש' 29-34 ועמ' 24 ש' 1-27. כמו כן ניתן לעיין בת/10 עמ' 3 ש' 25-34, עמ' 4 ש' 1-34, עמ' 5 כולו, עמ' 11 ש' 17-30.

אין ספק שהילדים מזדהים עם אמם במאבק בין ההורים (ניתן לעיין, לדוגמה, בחקירת מש"א בת/10 עמ' 5 שם מצוין כי הוא מאמין לאמו בעיניים עצומות ומספר את שסיפרו לו אמו והעו"ס אודות דיוני בית המשפט לענייני משפחה, בהם לא נכח).

התייחסות זו הולידה עיונות כלפי הנאשם, ועשויה להיות לה השפעה על עדות הקטינים ועל האופן בו פירשו את האירוע נשוא כתב האישום, אותו ראו באופן חלקי.

12. הנה כי כן, הנאשם ואמם של הקטינים התגרשו בסוף שנת 2009 לאחר מאבק גירושין קשה. מאז הגירושין ועד לאירוע דן הגישו השניים בקשות ותלונות הדדיות רבות והתעמתו בנוגע למזונות ולהסדרי הראיה עם הילדים.

לפחות שתיים מהתלונות שהגישה אמם של הקטינים היו ביחס לאלימות הנאשם כלפי הקטינים, התלונות נסגרו מחוסר ראיות, לפחות אחת מהן נסגרה על רקע התרשמות חוקרת הילדים אולגה בן חי, כי הילדים מודעים לניסיון האם להוכיח את אלימות האב, ומעורבים בסכסוך הבין הורי, באופן שעלול להשפיע על עדותם.

אף אני התרשמתי כי הילדים מעורבים עמוקות בסכסוך הבין הורי, ובמסגרת אותו הסכסוך הילדים מזדהים עם אמם, עמה הם מתגוררים מאז גיל שנה-שנתיים, ומודעים לניסיון האם להוכיח את אלימות האב בעבר ובהווה.

התרשמתי כי אמם של הקטינים הנה אשה חיובית, אם מסורה, אולם קיים מטען רגשי רב אותו היא נושאת ביחס לקשר עם הנאשם, מטען שהילדים חשים בקיומו ומודעים לפרטיו. לא התרשמתי שהאם מסיתה את הילדים במכוון כנגד הנאשם, אך קיים מצדה שיח עם הילדים, אודות הנאשם והתנהגותו, באופן טבעי השיח הנו חד צדדי ומנקודת מבטה שלה, תוך שיתוף הילדים בהחלטות בתי משפט ביחס לנאשם וליכולתו ההורית.

מעדויות הקטינים ברור כי עוד לפני האירוע דן ראו באמם עוגן, מאד הושפעו ממנה והזדהו עם עמדותיה. לעומת זאת, בנאשם הקטינים לא ראו דמות הורית משמעותית, אלא אדם שקיימת חובה להגיע לבקרו כחלק מהסדרי הראיה ובניגוד לרצונם.

הילדים נחשפו לאורך חייהם הקצרים, אם בצדק ואם שלא בצדק, לשיח שלילי אודות הנאשם, במסגרת טענות בני משפחה, גורמי טיפול ושופטים, בדבר התנהגות הנאשם כלפי אמם ובדבר הזנחה, התעללות ואלימות כלפיהם. אינני נדרשת לשאלה אם הנאשם מילא כראוי את תפקידו כבן זוג והורה ואף לא לשאלה אם בעבר השתמש באלימות (תיקי התלונה נסגרו). אני מתרשמתי כי תפקודו של הנאשם בהקשר המשפחתי לא היה מיטבי, אך **מה שרלוונטי לתיק שהוא בפניי, הנו הרקע המשמעותי ובר השפעה שיש לשיח אודות התנהלותו השלילית של הנאשם, שבגיני נולדה אצל הילדים הציפייה להתנהגות שלילית מצד הנאשם גם באירוע דן.**

שני הקטינים טענו בעדויותיהם בפני חוקרת הילדים על אירועי אלימות קודמים, אך שניהם אינם זוכרים דבר מאותם אירועים ודיווחם נובע מדברי האם, מתמונות החבלות שהציגה אמם, מדיוני בית המשפט לענייני משפחה ומחקירות ילדים קודמות.

האופן בו חווים הקטינים את דמות האב ודמות האם, ו"הזיכרון המושתל" ביחס לאירועי אלימות מן העבר, מהווים תשתית לפרשנות שנתנו לאירוע נשוא כתב האישום.

13. סמוך למועד האירוע תוכננה טיסה לארה"ב, לה נדרש אישור הנאשם, אך האישור ניתן על ידו טרם האירוע נשוא כתב האישום וטענת ההגנה בהקשר זה לא הוכחה.

הראיות ביחס לאירוע נשוא כתב האישום:

14. **השוטר משה אוחנה:** העד מסר עדות בישיבת יום 8.2.15 ודו"ח פעולה שערך סומן ת/2.

העד הסביר כי חבר למודיע שהתקשר למוקד 100 והכווין אותנו למא"א, שעמד בכניסה ליישוב בר יוחאי.

מא"א אמר לשוטר "שהוא שיחק אם אחיו ושהם שיחקו הוא הסתיר לו את המסך, משהו כזה, ואז אבא שלו נתן לו **3-4 מכות חזקות בראש** וזהו" (עמ' 10 ש' 19-24 לפרו').

העד הוסיף כי **לא ראה סימני אלימות על הילד מא"א, הבית נראה מסודר** ואין אירוע חריג (עמ' 11 ש' 9-11 לפרו').

15. **גב' א ל:** אמם של הקטינים התגוררה במועד הרלוונטי בחיפה. לדבריה קצת אחרי 22:00 קיבלה טלפון ממש"א. **מש"א בכה, והיה נסער ומבוהל. ברקע שמעה את מא"א בוכה.**

עמוד 6

מש"א סיפר לה כי אביהם כעס עליהם ונתן למא"א מכות חזקות מאד על הראש, לכן ברחו מביתו. העדה דיווחה למשטרה וכן לקרובות משפחה מצפת, כדי שעד שתגיע מחיפה, המשטרה תיקח את הילדים מהיישוב והדות ייקחו את הילדים מהתחנה.

לשאלת התובעת השיבה כי הנאשם לא הכה אותה מעולם. עוד השיבה כי מעולם לא הדריכה את ילדיה לשקר, לא הבטיחה להם טיול לחו"ל אם ישקרו, והביעה נכונות להיבדק בפוליגרף.

16. **הקטינים מש"א ומא"א - אודות האירוע דנן:** הקטין מש"א העיד בבית המשפט בישיבת יום 29.3.16. הקטין מש"א מסר עדות בפני חוקרת הילדים בתאריך 16.6.13 (ת/9, ת/9א, ת/9ב, ת/10, ת/10א, ת/10ב, ת/11, ת/12). מא"א מסר עדות בפני חוקרת הילדים בתאריך 16.6.13 (ת/4, ת/5, ת/6, ת/7, ת/7א).

הקטינים סיפרו כי הגיעו לביקור בבית הנאשם בל"ג בעומר, ובעקבות ריב בין הקטינים, הנאשם הפריד ביניהם והכה את מא"א בראשו מספר פעמים באופן שהסב למא"א כאב.

התביעה לא טענה כי היו סימני חבלה.

בעקבות האירוע, מא"א בכה ומש"א מוסר: "חטפתי יותר נכון עצבים ואמרתי לו מה אתה בכלל עושה?" (ת/9ב עמ' 18 ש' 25-26).

17. הנאשם טען כי הפריד בין הילדים בגין מריבה ביניהם שכללה אלימות. עדות הנאשם בשילוב עם עדות מש"א בבית המשפט צמצמו את יריעת המחלוקת לשאלה אם במהלך מעשה הפרדה או סמוך לאחריו נקט באלימות כנטען ע"י הילדים.

18. בין הקטינים נתגלו סתירות בנקודה זו השנויה במחלוקת. הסתירות המהותיות קשורות לסוגיות הבאות:

(א) היקף המריבה בין הקטינים - חשיבות הסוגיה נובעת מטענת הנאשם כי כל שעשה היה להפריד בין הילדים ומטענת הקטינים כי המריבה היוותה מניע לאלמות הנאשם. מש"א מחזק טענת הנאשם כי ניסה להפריד בין הילדים, מא"א מחזק גרסת הנאשם בדבר היקף המריבה שהצדיקה התערבותו הפעילה. בשני אספקטים אלו קיימות סתירות בין הילדים.

(ב) סוג האלימות - האם באמצעות אגרופים או באמצעות יד פתוחה.

(ג) מיקום הפגיעה בראשו של מא"א - האם בקודקוד או בעורף.

(ד) מספר המכות - האם 3 או 6.

סתירות אלה, אליהן אתייחס לפי סדרן, יוצרות קושי לקבוע ממצאים בדבר אשמת הנאשם בהסתמך על עדויות הקטינים.

19. **סתירה בין הקטינים ביחס להיקף המריבה ביניהם:**

עמוד 7

שני הקטינים הסבירו כי צפו בסדרת טלוויזיה באמצעות הפלאפון של הנאשם. במהלך הצפייה, מש"א הסתיר למא"א את המסך. ביחס להתפתחות המריבה קיימת סתירה בין הקטינים, מתוך מגמה של מש"א להציג את עצם התערבות הנאשם כבלתי מידתית ואלימה באופן קיצוני, כחלק מהשקפתו השלילית על דמות האב כמפורט בפרק קודם להכרעת הדין:

מא"א טען כי בתגובה להסתרת המסך, אמר למש"א לזוז והוא לא זז, לכן **דחף את מש"א, נתן לו בעיטה ופגע בפניו - בפה ובסנטר** (ת/7 עמ' 6 ש' 19-20, עמ' 7 ש' 5-6, עמ' 13 ש' 26-29, עמ' 15 ש' 28-29).

מש"א מסר גרסאות שונות, אך בסופו של דבר עמד על כך שאחיו **רק הזיז את ידו "בקטנה"**:

בת/9 עמ' 15 ש' 3-5 טען כי מא"א "לא שם לב והוא **נתן לי מכה**... בכלל לא היתה כואבת וגם **לא הרגשתי אותה**". בעמ' 18 ש' 12: "אבא...ראה כאילו את אח שלי **מנסה להזיז אותי**, הוא חשב שזה ריב". בת/10 עמ' 7 ש' 17 טען: "אח שלי שישב מהצד **לא שם לב והזיז את היד שלו ובטעות פגע בי**". מש"א בעדותו בבית המשפט (פרו' 29.3.16 עמ' 13 ש' 13, עמ' 17 ש' 24, עמ' 18 ש' 15) מזער עוד יותר את היקף המריבה: "הוא **הזיז את היד שלי** מבלי לראות תוך כדי שהוא צופה בסרט", "זה לא היה ריב. הוא פשוט רק רצה להזיז אותי", "לא היה ריב, **הזיז אותי בקטנה**, כמו שיש קהל ואתה רוצה לעבור, אז אתה פוגע במישהו בלי לריב מכות".

בעמ' 22 ש' 16-22 עומת עם טענתו הסותרת בת/9 לפיה אחיו מא"א נתן לו "מכה", ושלל זאת. בניסיון ליישב את הסתירה טען: "אם אתה קורא להזזה מכה, זה לא נחשב מכה, מבחינתי הוא רק הזיז אותי...לפי דעתי **אמרתי מכה אבל לא התכוונתי לזה**".

יצוין כי הנאשם טען למריבה הכוללת מכות הדדיות בין הקטינים, לרבות בעיטות. גרסת הנאשם מוצאת חיזוק בגרסתו של מא"א ביחס לבעיטתו במש"א תוך פגיעה בפיו ובסנטרו, כמו גם בסתירה בין הקטינים ביחס להיקף המריבה. יחד עם זאת, התרשמתי כי גרסת הנאשם אף היא מוגזמת, כך שהיקף הריב בין הקטינים היה בטווח שבין גרסת מא"א לבין גרסת הנאשם, באופן שהצדיק התערבות הנאשם לשם הפרדה בין הילדים.

20. **שדה ראיה וסתירה ביחס לאקט הפרדה**: הנאשם טען כי הפריד בין הילדים בגין מריבה.

מא"א בת/7 אינו מתאר שום ניסיון של הנאשם להפריד בין הילדים או בין הכסאות עליהם ישבו. לטענת מא"א, בעת הריב הנאשם הכה בו ביד אחת והחזיק בידו השנייה פלאפון (ת/7 עמ' 10 ש' 9-17). לפי גרסה זו, הנאשם לא אחז במא"א בעת שהכה בו.

מש"א, בעדותו בבית המשפט (פרו' 29.3.16 עמ' 18-19), חיזק גרסת הנאשם בתארו אקט של הפרדה שביצע הנאשם בעקבות ריב בין הילדים ולאחריו תפיסה של מא"א ע"י הנאשם במקביל למכות בראשו. לדברי מש"א, שני הקטינים ישבו על כסאות בר בפינת האוכל, הכסאות היו צמודים לשם צפייה משותפת בסדרה בפלאפון. עם תחילת המריבה בין הילדים, הנאשם הגיע מקצה המסדרון "מאחורינו ומהצד...מהצד שלי, מאחורינו", **הפריד** בין שני הכסאות, יצר ביניהם מרווח, "נכנס באמצע" בין כסאות הילדים, ביצע "תנועת הפרדה", **תפס** את מא"א ונתן אגרופים.

מש"א עומת עם הטענה כי לא ראה את האלימות כיון שאביו עמד בין הכסאות, אולם טען כי ישב בזווית שאפשרה לו לראות זאת (פרו' 29.3.16 עמ' 20). קשה מאד להבין כיצד התהוותה זווית שאפשרה זאת, בשים לב לתיאור הנ"ל,

במסגרתו הנאשם "נכנס באמצע".

לאור הסתירות בין גרסאות הקטינים, ומהות הסתירות שיפורטו להלן, התרשמתי כי מש"א ראה את האירוע בחלקו בלבד ככל הנראה על רקע עמידת הנאשם בין הילדים כדי להפריד ביניהם ובגין הדינמיות של האירוע.

להתרשמות חוקרת הילדים, מא"א חש במכות יותר משראה אותן (עמ' 41 ש' 30 לפרו' 20.7.16).

בנסיבות אלו, בהן שני הילדים ראו רק חלק ממעשי הנאשם, יש לבחון את הפרשנות שנתן מא"א לכאב בעורפו, עת אביו הגיע להפריד, ואת הפרשנות של מש"א לבכי של אחיו ולתנועותיו של הנאשם במסגרת אקט ההפרדה. אתייחס לכך בהמשך.

21. סתירה ביחס למיקום הפגיעה:

מא"א הדגים מכות **בחלק אחורי-תחתון של ראשו ובעורף** (ת/7 עמ' 8 ש' 3, ש' 9, ש' 13-14, עמ' 14 ש' 6, בעמ' 12 ש' 14-15 אישר כי הפגיעה בצוואר).

מש"א התייחס למכות **בחלקו האחורי-עליון של הראש, בקודקוד** (פרוטוקול מיום 29.3.16 עמ' 13 ש' 27, הדגמה בחקירת ילדים ת/10 עמ' 9 ש' 16).

מש"א טען והדגים פגיעה בקודקוד, בחלקו העליון של הראש. במקביל הסביר כי מסר את "אזור" הפגיעה, אך אינו יודע היכן מיקום הפגיעה המדויק בראש. בת/9 עמ' 19 ש' 22-24: "אני לא כל כך יודע את המקום המדויק אבל זה היה יותר באזור הזה...". הכוונה לקודקוד.

עם זאת, כשעומת מש"א בחקירת הילדים עם גרסתו של מא"א לפיה הנאשם הכה בעורף (ולא בקודקוד מלמעלה) עם היד פתוחה, ענה באופן נחרץ: "**מאיפה הוא מביא את זה?**" (ת/10 עמ' 9 ש' 14). מכאן, שלגישת מש"א - אין ספק כי בעורף הפגיעה לא ארעה.

בבית המשפט טען מש"א כי אינו זוכר את המיקום בראש (פרו' 29.3.16 עמ' 19 ש' 24-27). יחד עם זאת, **כוון המכה**, לו טען מש"א בעדותו בביהמ"ש, הנו מלמעלה לכוון מטה (עמ' 19 ש' 28-29), "נתן מלמעלה לאח שלי מכות בראש" (עמ' 20 ש' 3), "אני ראיתי אגרופים מלמעלה" (עמ' 23 ש' 31 לפרו'). כוון המכה, לו טען, מתיישב עם מקום פגיעה בחלקו העליון של הראש, כטענתו, ואינו מתיישב עם סתירה בעורף בחלק האחורי תחתון של הראש כטענת מא"א.

לפיכך, הסתירה בין הקטינים בעינה עומדת ואינה ניתנת ליישוב.

22. שאלה של פרשנות:

כשעומת מש"א עם גרסת מא"א, המדבר על מכה בעורף ולא אגרופים מלמעלה (לקודקוד), השיב מש"א (עמ' 23 ש' 30-31 לפרוטוקול מיום 29.3.16): "**אח שלי יכל להרגיש עוד משהו אחר חוץ מהיד שלו, יכול להיות שהגוף של אבא נגע בגוף של אח שלי.** אני ראיתי אגרופים מלמעלה...אני ראיתי שזה היו אגרופים שבאו מלמעלה כי הוא היה מעל אח שלי והם היו לכיוון הראש".

עוד מסר (עמ' 20 ש' 9-11 לפרו'): "נניח כמו שאתה אומר, ואח שלי מתאר משהו אחר, **יכול להיות שגם הגוף של אבא נגע בגוף של אחי, אז יכול להיות שאחי הרגיש גם את זה וגם את זה**".

ובעמ' 9 לת/10 אמר: "מאיפה הוא מביא את זה? אולי הוא הרגיש חלק כאילו מהיד אחר...אולי הוא לא הרגיש שזה גם פגע בעורף...**אולי הוא הרגיש משהו אחר בעורף** וזה לא היה אבא, אולי מה שהוא החזיק ביד".

הנה כי כן, בסיטואציה הנתונה, כפי שמש"א ראה אותה, **מש"א מציין כאפשרות ממשית כי מא"א חש בעורפו את הגוף של אביו בלבד, כך שלא היו מכות מכוונות בעורפו**.

מא"א מציין שחש אך ורק מכות בעורף (ואף לא מכה אחת בקודקוד), ולכן קבלת אפשרות זו שמציע מש"א, עד הראיה, הנה אפשרות שעשויה להוביל לזיכוי הנאשם.

מסקנה זו מתיישבת עם התרשמותי כי קיימת אפשרות ממשית, המתיישבת עם מארג הראיות, ולפיה למעשה ההפרדה של הנאשם, אשר לא כלל אלימות מכוונת, ניתנה **פרשנות אלימה** ע"י הילדים, בהשפעת הרקע שהובא לעיל.

חוקרת הילדים טענה שאין הבדל משמעותי במיקום, לאור גודל ידו של מבוגר ביחס לראשו של הילד, אולם ההדגמה של מא"א בחקירת הילדים חד משמעית, ולא ניתן לפרשה ככוללת גם את חלקו העליון של הראש.

עוד הפנתה לכך שמש"א אינו מדבר על מיקום מדויק, אך העד מש"א מבהיר שאזור הפגיעה הנו בחלקו העליון-אחורי של הראש ואת כוון הנחתת המכה מלמעלה למטה, נתונים שאינם מתיישבים עם סטירה בעורף כגרסת מא"א. מש"א אף שולל באופן מוחלט אפשרות של פגיעה מכוונת בעורף ומגיב בביטול לטענת אחיו בהקשר זה: "מאיפה הוא מביא את זה?".

יצוין כי טענת מש"א כי לא ראה בדיוק או אינו זוכר היכן פגעו 3 או 4 או 5 המכות, מעמידה את טענתו כי ראה את מלוא האירוע בסימן שאלה גדול. לא מתוארת מכה יחידה אקראית אלא מספר מכות, ולכן גם אם לא נתן דעתו למקום פגיעת אחת מהן, הרי שאת מיקום פגיעת האחרות אמור היה לראות. הדבר מחזק התרשמותי כי שדה הראיה של מש"א היה חלקי, לאחר שהנאשם נעמד בין שני הילדים, כאמור לעיל.

23. סתירה ביחס למנגנון המכה:

מא"א הדגים מגע עם **יד פתוחה** שהסב לו כאב וגרם לו לבכות (ת/7א עמ' 8 ש' 3, ש' 9, ש' 13-14 ושורות 28-29, עמ' 14 ש' 6).

מש"א, בעדותו בפני חוקרת הילדים, טען שהנאשם **הכה באמצעות אגרופים** (בין השאר בת/9 עמ' 13 ש' 8, ת/10 עמ' 7 ש' 7).

בניסיון ליישב את הסתירה בין "יד פתוחה" לבין "אגרופ", העידה חוקרת הילדים זוהר פיין, כי כשמא"א הניח יד

פתוחה על עורפו, לא הדגים בכך את מנגנון המכה, ביד פתוחה, אלא רק הצביע על המיקום.

אין בידי לקבל טענה זו. בת/א עמ' 8 ש' 28-29, **שאלת חוקרת הילדים, שבעקבותיה בוצעה ההדגמה, היתה:** "איך אבא הרביץ?". השאלה קשורה ישירות למנגנון המכה. הילד משיב במילים, תוך כדי ההדגמה: "נתן לי...כאילו ככה חזק פה (מראה) ככה איזה חמש שש מכות".

תשובתו כוללת הן שימוש כפול במילה "ככה", הדנה במנגנון המכה, והן את המלה "פה" הדנה במיקום הפגיעה.

בעמ' 14 לת/א7, שאלת חוקרת הילדים, שבעקבותיה בוצעה ההדגמה, היתה: "תספר לי הכל על הגוף שלך כשאבא הרביץ לך". השאלה אינה קשורה במיקום הפגיעה בלבד.

הילד משיב במילים, תוך כדי ההדגמה: "הוא הרביץ לי פה". חלקה הראשון של התשובה דן בעצם המכה ("הרביץ לי") וחלקה השני של התשובה נוגע למיקום המכה ("פה").

כשהילד מא"א מדגים, הוא טופח על עורפו, באופן המתיישב גם עם הדגמת מיקום וגם עם הדגמת מנגנון מכה. הצופה בחקירה יכול לתת לתנועה פרשנות של מיקום או פרשנות של מנגנון מכה או שניהם גם יחד. חזקת החפות מחייבת העדפת הפרשנות המתיישבת עם הגנת הנאשם. לאחר עיון ושמיעה, **התרשמתי כי יש לתת למענה ולהדגמה של מא"א, פרשנות לפיה התייחס הן למנגנון המכה והן למיקום הפגיעה.**

מעבר לנדרש אציין כי אם סברה חוקרת הילדים, כי לא קיבלה ממא"א תשובה ביחס למנגנון המכה, לרבות לשאלה אם מדובר בסטירה עם כף יד פתוחה, הרי שהיה עליה לברר זאת.

להערכתי, הדבר לא נעשה משום שחוקרת הילדים עצמה הבינה, כבר בזמן החקירה, כי הילד מא"א מדגים גם את מנגנון המכה - ביד פתוחה ולא באגרופים. מסקנה זו מתחייבת מן האופן בו ניסחה חוקרת הילדים את שאלותיה לאחיו, מש"א, בת/א10 (עמ' 9 ש' 5, 13), עת עימתה אותו עם גרסת מא"א: "**(מא"א) אמר** שהוא נתן מכות בעורף עם היד פתוחה"; "כשדיברו עם **(מא"א) הוא אמר שאבא לא נתן אגרופים**. איך אתה מסביר את זה?".

אף אם קיים חסר עובדתי, לא ניתן להשלימו ע"י קבלת השערות של חוקרת הילדים בדבר כוונת הילד בעשותו תנועת טפיחה על עורפו. השערות אלה אינן בתחום מומחיותה של חוקרת הילדים, והשערתה בהקשר זה טובה כהשערת הצדדים ובית המשפט. השערות מעין אלו מחייבות בירור עובדתי, שלפי עדות חוקרת הילדים לא נעשה.

24. סתירה ביחס למספר המכות בראש:

מא"א טען בעדותו בפני חוקרת הילדים כי מדובר ב-**5-6 מכות** (ת/א עמ' 8 ש' 28-29, עמ' 14 ש' 1-6).

לעומת זאת, בפני השוטר אוחנה אמר מא"א כי "אבא שלו נתן לו **3-4 מכות**" (עמ' 10 ש' 19-24 לפרו' מיום 8.2.15).

מש"א בעדותו בפני חוקרת הילדים ת/א10 עמ' 7 ש' 23-22 מסר: "הוא הכה אותו **חמש** פעמים בראש כאילו".

מש"א, בעדותו בבית המשפט (מיום 29.3.16 עמ' 22 ש' 23-24), מסר כי אביו נתן לאחיו **3 או 4** מכות.

בניסיון ליישב בין הגרסאות, הוסיף מש"א גרסה נוספת לפיה מדובר ב- 3-5 אגרופים:

"ש. כמה אגרופים אבא נתן לאחיך.

ת. 3 או 4

ש. אז למה לחוקרת הילדים אמרת 5 אגרופים

ת. אמרתי 3 או 4 או 5

ש. תנסה להיזכר כמה אגרופים אבא נתן

ת. משהו כמו ארבע אגרופים. אמרתי את זה גם לפני

ש. לחוקרת הילדים אמרת במפורש בעמוד 7 שהוא הכה אותך 5 פעמים בראש כאילו.

ת. כאילו זה סגנון דיבור

ש. אז למה לחוקרת הילדים אמרת 5

ת. אולי אצלה זכרתי יותר טוב".

הקטינים סותרים זה את זה ומשנים את גרסתם שלהם ביחס למספר המכות. הפער בין 3 לבין 6 מכות, העולה מדבריהם, משמעותי כשלעצמו ובעיקר בהצטברו לסתירות הנוספות בין גרסאות הקטינים ולהתרשמותי מהשפעת הסכסוך הבין-הורי על הפרשנות שנתנו למעשי הנאשם.

25. חוקרת הילדים זוהר פיין סיימה הכשרתה כחוקרת ילדים כמה חודשים לפני החקירה דנן.

את התרשמותה ממהימנות הילדים ביססה על הנימוקים הבאים:

(א) העדה בחנה את הקריטריון של "ניתוח איכות הראיון", מבחינת מענה במלל חופשי לתשאל פתוח (עדות מיום 10.7.16 עמ' 28), ומצאה כי הקריטריון מתקיים. לעיגון מסקנתה הפנתה למלל חופשי הקשור בחוסר הרצון להגיע אל הנאשם, ההגעה בל"ג בעומר, המדורה, הסרט שראו, המריבה, מה אירע לאחר עזיבת בית הנאשם, בחצר, עם המשטרה.

(ב) העדה בחנה קריטריון שני לקביעת מהימנות שהנו "מבנה לוגי קוהרנטי, עקבי והגיוני, מתייחס לרצף של השתלשלות", ומצאה כי קריטריון זה מתקיים. לעיגון מסקנתה הפנתה לעדות הילדים לפיה ישבו ליד שולחן, צפו בסרט בפלאפון, מא"א דחף את מש"א, ובתגובה הנאשם הרביץ למא"א בראש, הילדים ברחו החוצה, התקשרו לאמם שהתקשרה למשטרה והילדים הונחו להגיע לשער המושב. מש"א מציין באמצע גם את הבאת הכביסה ע"י הנאשם.

(ג) הקריטריון השלישי שבחנה היה "פרטים מהותיים...תיאור ספציפי של זמן ומקום", גם לגבי מצאה כי התקיים, ונימקה זאת לגבי מא"א בכך שתיאר מקרה מל"ג בעומר, שקרה במטבח פינת אוכל בבית הנאשם. ביחס למש"א

נימקה זאת במיקום, בתיאור אגרופים, ובאמרות: "חטף קריזה והרביץ לאח שלי", "עמד והכה את אח שלי".

(ד) קריטריון רביעי שבחנה הנו "אופן הפגיעה" (פרו' 10.7.16 עמ' 29 ש' 15 ואילך). לדבריה, גם קריטריון זה מתקיים שכן הילדים הדגימו את המכה. לגבי מא"א טענה: "הילד אומר הוא הרביץ לי פה ומראה", "ככה חזק, פה. הוא מראה מדגים איזה 5-6 מכות חזקות". לגבי מש"א הפנתה לתיאור אגרופים.

(ה) קריטריון נוסף שנבחן היה "הדגמות ספונטניות" ולדברי חוקרת הילדים אף הוא התקיים. מא"א הדגים שישב בצד הזה ואביו בצד הצד ושניהם הדגימו מקום פגיעה.

(ו) חוקרת הילדים ציינה כי גם הקריטריון של "מחשבות ורגשות" מתקיים. הילד מא"א חווה כאב ומכה חזקה, מציין כי בכה, אמר לאמו בטלפון שהמכה חזקה, אמר לאביו שהכה את מש"א בלי כוונה. מש"א מייחס כוונות לנאשם "אבא שלי חשב שאנחנו רבים".

(ז) קריטריון "פרטים מיותרים", התקיים אף הוא, לדבריה, בהתבסס על דברי הילדים כי לא רצו ללכת למדורה, תיאור כסא אדום בראש השולחן (עמ' 30 לפרו').

(ח) "הדינמיקה של הפגיעה" (עמ' 30 לפרו'). בעניין זה טענה לגבי מא"א כך: "ישנה דינמיקה שחוזרת על עצמה, שילדים שחווים אלימות מצד בן משפחה, דוגמאות לדינמיקה עמוד 13 שורה 29 אבא הרביץ לי כי הוא התעצבן למה נתתי ל(מש"א), בעמ' 10 שורה 1 (מש"א) בעיקר דאג לי. זה דינמיקה מאד חזקים בין אחים שאח אחד שנפגע והשני דואג לו".

באותו עניין טענה לגבי מש"א כך: "דינמיקה על עדויות ילדים שחוו אלימות מתמשכת במשפחה... חטפתי עצבים, רצתי מהר לחדר, לקחתי את האייפון, דינמיקה נוספת של אח שדואג... אמרתי לו תרגע זה לא יקרה עוד פעם".

(ט) מימד נוסף בהערכת המהימנות, אשר נבחן, הנו ה"מגמה להעצים, להגזים או להפריז בתאור הילד את הפגיעה בו". בהקשר זה אמורה חוקרת הילדים לבחון את מידת המוטיבציה של הילד לחשוף את האירועים ולהפליל את הנאשם (עמ' 30 לפרו'). חוקרת הילדים הסבירה זאת כך:

- "ככל שהרצון של ילד יהיה עז יותר לשכנע את החוקר במה שקרה לו, סביר שהוא יעצים את הפרטים, יגלה נכונות להשיב על כל שאלה, יתקשה להודות בליקויי זיכרון. ילדים שמגיעים מוסתים עם גרסה, באים עם בטן מלאה, רק רוצים לזרוק החוצה ולשפוך", "ילד שבא עם מגמת הפללה... ינסה להעצים" (עמ' 31 ש' 4).

- עוד טענה: "ילדים מוסתים, אנו מכירים את זה מחקירות, הרבה פעמים אומרים משפטים כמו שישלם על מה שעשה, שילך לכלא, שייענש" (עמ' 31 ש' 9-11).

- לדידה של חוקרת הילדים אין מגמת הפללה אצל הקטינים במקרה דנן. הם סיפרו על אירוע אחד, לגבי אירועים אחרים אמרו שאינם זוכרים. מכאן הסיקה שאינם מוכנים למסור גרסה שקרית על הנאשם. מא"א גם אמר שלא ירד דם.

- מא"א לא הלך לכוון של עונש לנאשם אלא אמר שאינו רואה אותו כרגע וזה סבבה, מכאן הסיקה שזה מספק אותו. מא"א לא רצה להזמין משטרה לפי הנחיית אמו, ומכאן שלא ניסה להסתיר פעולות

האם ולא רצה לקחת חלק בהן.

- לגבי שני הילדים ציינה כי מסרו שהאם לא מהאמהות שעושות שטיפת מח ושהנחתה את הילדים ש"הוא עדיין אבא שלנו וצריך לכבד אותו".
- לגבי מש"א הפנתה לכך שהסביר שאביו לא הפעיל את כל הכוח שיש לו אלא חצי מזה, וראתה בכך דוגמה לשפה ממצערת. כך גם "זה היה קצת חזק" וכך לגבי העובדה שילד שהילד שולל פגיעה שלא באמצעות היד. עוד הפנתה לכך שהילד מציין ליקויי זכרון לגישה בניסיון לדייק בתיאורים במקום להעצים, בהקשר זה הפנתה לכך שטען כי אינו יודע מיקום מדויק של המכה ואינו זוכר אירועים קודמים. מדבריו הסיקה שהאם לא ידעה מה קרה ודאגה למא"א נתון שאינו רלוונטי אם היא היתה בסוד העלילה.

26. למקרא חקירות הילדים, ובניגוד לגישת חוקרת הילדים, מצאתי כי כל הקריטריונים לקביעת מהימנות אינם מתקיימים - ביחס לעובדות השניות במחלוקת.

כל הדוגמאות להתממשות הקריטריונים, שניתנו ע"י חוקרת הילדים בעדותה הראשית ופורטו לעיל, נוגעות לעובדות שאינן שניות במחלוקת ולכן אין תימה שהקריטריונים מתקיימים לגביהן. אזכיר כי המחלוקת בתיק זה מוקדה לשאלה אם הנאשם הכה את מא"א בשלב בו הפריד בין הילדים עקב הריב ביניהם.

(א) **ביחס למלל החופשי:** המלל החופשי והפירוט קיימים ביחס לנתונים שאינם שניים במחלוקת דוגמת ההתייחסות לסרט שראו ומי ישב איפה, הריב בין הקטינים, ההתקשרות לאמא לאחר האלימות, השיח עם המשטרה וכד'.

אין מלל חופשי ביחס לנושא היחיד שבמחלוקת - האלימות שננקטה. המכות בראש תוארו באופן לאקוני, חלק גדול מן התשואל ביחס לאופן ביצוע האלימות לא היה פתוח וחוקרת הילדים נדרשה לשאלות מכוונות לשם השגת פירוט אודות מנגנון המכה ומיקומה.

מש"א למשל חוזר באופן לאקוני כי הנאשם נתן אגרופים בראש של אחיו או "הרביץ לו":

בת/9 עמ' 18: "ח. איך אבא נתן אגרופים? י. אגרופי. ח. ספר לי עוד על זה. י. זה אגרופי לא? (מראה לה)...ח. שהוא נתן אגרופי מה היה עם היד שלו? י. הוא השתמש בכוח. ח. אוקיי. ספר לי עוד על זה שהוא השתמש בכוח. י. לא כוח כל מה שיש לו, אבל חצי מזה". ובעמ' 15: "לא קרה כלום, פשוט... הגיע מהר, צעק על אח שלי ו...הרביץ לו". "ח. בוא תספר לי כל מה שקרה מ...שאבא חטף קריזה עד שהוא הרביץ לאח שלך. י... התעצבן, התחיל לצעוק ואז הוא הרביץ לאח שלי".

מא"א בת/7 עמ' 7 ש' 6-9, עמ' 6 ש' 20, אינו מסוגל למסור שום פרט אודות האלימות למעט "הרביץ לי": "ח...תספר לי הכל על זה שאבא הרביץ לך. ח. מה זאת אומרת? י. הכל על זה שהוא הרביץ. י. אה...זה כאב. ח. כן. י. וזהו. ח. אני לא הייתי שם, אני לא יודעת מה היה, אז בוא תספר לי כל מה שאתה זוכר על זה שהוא הרביץ. י. זה מה שקרה אבל".

אין הסבר עקבי כיצד הרביץ, היכן פגע (ר' לעיל), כיצד עמד הנאשם ביחס למש"א ולמא"א בעת המכה, האם הפריד, מה נאמר תוך כדי, אילו תנועות ידיים, רגליים וגוף בוצעו ע"י הנאשם וע"י הקטינים במהלך 3-6 המכות הנטענות, מה קרה בין מכה למכה, תנועת הכסאות עליהם ישבו וכיוצב'. למלל המצומצם נלווית הדגמה של כל ילד, העומדת בסתירה להדגמה של הילד האחר.

(ב) רצף והשתלשלות אירוע, עקביות ומבנה לוגי: מן המלל החופשי המצומצם של הקטינים ביחס למכות אין דרך ללמוד על השתלשלות האירוע של המכות, בשלב הרלוונטי למחלוקת, והסתירות שהוצגו ממחישות כי אין עקביות בגרסאות הקטינים ביחס לחלק השנוי במחלוקת של האירוע.

(ג) אופן הפגיעה והדגמות ספונטניות: כעולה מן הסתירות בין גרסאות הקטינים ביחס להדגמה ולתיאור מילולי של מיקום הפגיעה ואופן הפגיעה, כפי שפורט לעיל, אין עקביות בין הקטינים בסוגיה זו המהווה קריטריון לקביעת מהימנות.

(ד) דינמיקה של אלימות במשפחה: חוקרת הילדים רואה דינמיקה זו בשניים: ראשית, בסיוע של מש"א למא"א. שנית, באירועי אלימות מן העבר.

ביחס לסיוע של מש"א למא"א, מעדות מש"א עולה כי הוא מגונן על אחיו לא בשל האלימות אלא משום שהנו ילד חלש וחולני (ת/9ב עמ' 11 ש' 28-31 ועמ' 12 ש' 1-12, עמ' 21 ש' 5-8). יש לזכור שמש"א הנו הבן הבכור לאם חד הורית, ודינמיקה של אחריות לאח צעיר מאד אופיינית גם בהקשר זה וללא כל קשר לאלימות הורית.

ביחס לאירועי אלימות מן העבר, הרי שהללו לא הוכחו. למעשה, אין מחלוקת כי כל תיקי האלמ"ב שנפתחו בעבר כנגד הנאשם, נסגרו ע"י גורמי החקירה. חוקרת הילדים אולגה בן חי לא קבעה מהימנות ביחס לאירועים מן העבר.

גם בחקירה הנוכחית, הילדים אינם יודעים לספר מזכרון אישי אף לא על אירוע אלימות אחד מעברם, ולמרות זאת בוחרים לומר שהיו אירועים מעין אלו.

לגבי מא"א: ניתן לעיין בת/7א עמ' 11, שם נשאל אם היו עוד אירועי אלימות חוץ מל"ג בעומר, והשיב כי הנאשם נהג להרביץ להם כשהיו קטנים, אך כשנדרש למסור מידע לגבי הזדמנות אחת בה הוכה בעבר, לא ידע למסור והפנה את החוקרת לברר זאת עם מש"א: "אני לא זוכר כל כך אבל נראה לי ש(מש"א) זוכר".

לגבי מש"א: ניתן לעיין בת/9ב עמ' 25-26 שם מוסר שהוכה כשהיה קטן אך אינו זוכר דבר על אף מקרה בו הוכה. מתברר שמש"א קיבל מאמו תמונות של חבלות על גופו והאם היא שהסבירה לו כי לגישה החבלות נגרמו ע"י הנאשם.

(ה) הבכי והרגשות הקשים נבעו מן הפרשנות המפלילה שנתנו הילדים לסיטואציית הפרדה, וקריטריונים של זמן ומקום אינם נוגעים לפרטים השנויים במחלוקת.

27. בניגוד למסקנת חוקרת הילדים, יוכל כל קורא להתרשם כי קיימת מגמתיות, הסתה והפרזה בעדויות

הקטינים. אייחד סעיף נפרד לקריטריון זה:

(א) חוקרת הילדים אומרת בעדותה בבית המשפט כי הקטינים דן אינם מוסתים שכן: "ילדים מוסתים, אנו מכירים את זה מחקירות, הרבה פעמים אומרים משפטים כמו **שישלם על מה שעשה, שילך לכלא, שיענש**" (עמ' 31 ש' 9-11 לעדותה).

ואולם, מש"א, בעדותו בפני חוקרת הילדים ת/9 עמ' 23 ש' 9-12, מוסר פרטים דומים לאלו המהווים סימן זיהוי ל"ילד מוסת": "...והוא שואל אותי תגיד למה אתה עושה את זה? מה **אתה רוצה שאבא שלך ישב בכלא?** קודם כל אמרתי לו תקשיב הוא הביא את זה, **הוא הביא את זה על עצמו**, הוא יכול לעשות משהו אחר במקום להכות את אח שלי..."

מש"א בת/9 עמ' 17 ש' 25 מוסיף: "החליטו **שהפעם זה לא יעבור בשתיקה**".

מש"א ומ"א **א הגיבו בצחוק כשהבחינו בנאשם עצור עם אזיקים** (ת/9 עמ' 13 ש' 33-34).

(ב) חוקרת הילדים טענה להעדר הגזמה, אך מש"א, אז בן 11.5, בוחר להצהיר, מיוזמתו, כי היו אירועי אלימות נוספים בעבר, למרות ששמע עליהם מאמו ואינו זוכר אף אחד מהם:

"אני מכיר כבר את אבא שלי...11 שנה והבן אדם הזה בחיים לא משתנה...הוא גם לא היה נותן לו בראש נותן ברגל וביד, אלה המקומות בוא נגיד הקבועים שהוא היה נותן פעם...וגם פעם הוא היה נכנס לכלא כאילו...לאיזה מאסר של יום יומיים...הצד של אמא שלי באמת זה הצד הכי טוב...הוא גם הרביץ לי וזה קרה המון המון פעמים, שהיינו קטנים זה בעיקר קרה...בוא נגיד אפשר לעשות את זה במרכאות שזה היה תחביב שלו שהיינו קטנים...שהייתי בן 5 כבר לא ידעתי כאילו מה לעשות, לא הייתי כבר ממוצה בחומר של לדעת מה יקרה ומה צריך לעשות...זה כמו שאתה מגיע לבחינה ואתה לא יודע את החומר..." (ת/9 עמ' 23-25)

אחרי המסרים הנוקבים האמורים, המשקפים פגיעות לאורך 11 שנים, של אב שאינו משתנה ומכה בראש, ברגל וביד כ"תחביב" ו"המון המון פעמים", נשאל מש"א אם יוכל לספר על אירוע אלימות אחד ויחיד, או על הפעם האחרונה בה הוכה, ומתברר שמש"א אינו יודע לספר אף לא על אירוע אחד כזה (עמ' 25 ש' 34-7): "אני לא זוכר, אבל אני יודע שזה מתועד, **אמא שלי כאילו נתנה הוכחות שזה נכון**. אני הייתי ככה בן...4 כמעט 5".

מש"א טען שאמו גילתה סימנים על גופו מפגיעת אביו. חוקרת הילדים ביקשה שיפרט על זה שאביו גרם לסימנים, אך מש"א לא יודע לומר דבר ומפנה לתיעוד המצולם **שהציגה בפניו אמו**: "לא זוכר כל כך...אני כבר לא זוכר, זה היה לפני הרבה זמן, רק את התיעוד אני ראיתי ומאז אני לא יודע...**התיעוד הוא זה שאני יודע...כל השאר אני לא זוכר** כי הייתי יותר קטן...בעקרון בכלל לא זוכר" (ת/9 עמ' 25-26).

גם מ"א מוסר, בתגובה לשאלת חוקרת הילדים, על אלימות מן העבר: "הוא היה מרביץ לנו כשהיינו יותר קטנים". עם זאת, גם מ"א לא סיפר זאת מזכרון אישי, אינו יודע לספר אפילו על אירוע אחד מן העבר ומפנה לאמו ולמש"א כמי שזוכרים: "אני לא זוכר כל כך אבל אני זוכר שהוא הרביץ לי. נראה לי ש(מש"א) זוכר. ח. איך הוא הרביץ? י. אה אמרתי אני לא זוכר כל כך, אבל נראה לי ש(מש"א) זוכר. ח. מה שאתה זוכר. י. אני לא כל כך זוכר. אני זוכר שהוא הרביץ לי. ח. עם מה הוא היה מרביץ? י. ...לא זוכר. לפעמים ככה ולפעמים ככה. ח. ...למה אתה מתכוון...? י. פעם אחת

אה...כאילו הכניס בי...אני לא יודע אם הוא הרביץ אבל פעם ככה ופעם ככה...אני לא יודע להסביר את זה ח. באיזה מקום הוא היה מרביץ? י. אה אה אני לא זוכר בדיוק...זה קרה לפני הרבה זמן...אמא היתה יודעת".

יש לציין כי בסתירה לנטען אודות אירועי העבר, בראשית חקירתו מסר מא"א כי רק פעם אחת אביו הכה אותו - בל"ג בעומר (ת/א עמ' 6 ש' 6).

מבלי לקבוע מסמרות אם אירע אירוע אלים בעבר וביחס לאופן בו נגרמו חבלות בעבר, אם נגרמו, אין ספק שתיאוריהם של מש"א ומא"א מופרזים מאד, שכן אין בצדם אף לא רמז לזכרון אישי, אלא רק תיעוד עליו שמעו מפי אמם. למרות זאת, בחרו הילדים לטעון זאת בעדותם, והתרשמתי שעשו כן כחלק משגרת השיח במשפחתם, במסגרתו הוצג הנאשם באור שלילי.

אינני מקבלת גישת חוקרת הילדים הקובעת שהעדר מגמתיות והגזמה ניתנת ללמידה מכך שהילדים מעלים אירועי אלימות קודמים אך אינם זוכרים אותם. לדידי, **המגמתיות וההפרזה נובעים מעצם העלאת האירועים הקודמים בפני חוקרת הילדים, למרות שלילדים אין שום זכרון אישי הקשור באותם אירועים קודמים, אלא רק "זכרון מושתל" ע"י תמונות שהציגה להם האם, דיונים בבתי משפט, שיחות עם עו"ס וכיוצב'. אין סיבה להעלות דברים שאינך זוכר, אלא אם ברצונך להציג אדם אחר באור שלילי, או אם הנך "מוסת" לומר את הדברים ולהאמין בהם, אף שאינך יודע אם אירעו אם לאו.**

ג בניגוד להתרשמות חוקרת הילדים זוהר פיין, קיימת מגמת הפרזה גם ביחס לאירוע מל"ג בעומר. מיד כשחוקרת הילדים שואלת שאלות המשקפות לילד כי אין די באשר סיפר, מש"א מעצים את פוטנציאל הפגיעה של אביו הנאשם (ת/9 עמ' 23 ש' 24-33):

"ח. האם אבא הרביץ עם משהו אחר חוץ מהיד?

י. לא, נראה לי בגלל שיצאנו מהר מהבית אז נראה לי שהוא יכול גם לתת משהו אחר אם לא היינו הולכים...ובגלל שנראה לי שברחנו מהר מהבית אז הוא לא הספיק...אני מכיר כבר את אבא שלי..."

לא ניתן להתעלם מהתייחסותו המוגזמת של מש"א לפוטנציאל הפגיעה של הנאשם, אותו הוא "מכיר כבר" כמי שיכול היה להכות גם באמצעות משהו אחר ולא הספיק כי ברחו. מגרסה זו עולה מגמתיות והפרזה, כשאת ההגזמה יש לקרוא במקביל לכך שאינו זוכר אף לא אירוע אלים אחד מעברו, ולכן אין כל בסיס לטענתו כי מהיכרותו האישית עם אביו, ככל שלא היה בורח, אביו היה מכה אותו עם משהו אחר ולא רק עם אגרופים.

ד אינני מקבלת עמדת חוקרת הילדים לפיה אין הגזמה כיון שהילדים תיארו אירוע אחד. מש"א קורא בעדותו בפני חוקרת הילדים למקרה האחד מל"ג בעומר: "גהינום" (ת/9 עמ' 12 ש' 21). זהו קנה המידה המעצים שלו כילד שאינו יכול לחשוב על יותר גרוע מ"גהינום". למשמע עדות הילד, הן בפני חוקרת הילדים והן בבית המשפט, התרשמתי כי בניגוד לנקודת המבט של מבוגר, מנקודת מבטו של מש"א - הוא תיאר את הגרוע מכל, אף תוך נטייה להגזמה, כפי שפורט לעיל.

(ה) חוקרת הילדים ציינה כי אין הסתה לאור הצהרת הילדים כי אמם לא מהאמהות שעושות שטיפת מוח והנחתה את הילדים ש"הוא עדיין אבא שלנו וצריך לכבד אותו". אינני מקבלת מסקנה זו של חוקרת הילדים.

המילים "שטיפת מוח" לא נאמרו ע"י חוקרת הילדים, ובכל זאת אלו המילים בהם השתמשו, ביוזמתם, הן מא"א והן מש"א במסגרת חקירות הילדים (מא"א - ת/7 עמ' 16 ש' 28-34, עמ' 17 ש' 1-5 : "אמא לא מהאמהות שעושות שטיפות מוח". מש"א - ת/10 עמ' 11: "אמא שלי לא כמו אבא שלי. היא לא תעשה שטיפות מוח").

אין ספק, אפוא, כי נושא זה של אי עשיית "שטיפת מוח" ע"י האם, פגש את הקטינים במסגרת השיח המשפחתי או הטיפולי, ואין לדעת מי, אם בכלל, הכתיב לקטינים מה לומר בהקשר זה, ועד כמה מדובר ב"זיהום חקירה". משכך, קיים קושי להסתמך על אמרה זו בעת קביעת מהימנות.

28. **הנאשם - אודות האירוע:** הנאשם העיד בישיבת יום 22.2.17. הודעתו במשטרה מיום 28.4.13 סומנה ת/1.

הנאשם מסר בהודעתו ת/1 כי לא תקף את בנו. לדבריו, הילדים רבו על איפון, הריב הפך רציני, ולכן הנאשם ניגש והפריד ביניהם ע"י כך שחיבק את מא"א ולקח אותו אליו.

בעדותו בבית המשפט (עמ' 49, 51) סיפר כי הילדים ישבו בפינת האוכל על כסאות גבוהים של שולחן בגובה 90 ס"מ, צפו באיפון בסדרת טלוויזיה. מא"א ישב בפינה ומש"א עם הגב למכונת הכביסה (עמ' 49 ש' 11-13), הם ישבו אחד ליד השני (עמ' 51 ש' 18-19). הנאשם יצא מחדרו עם כביסה, וראה שרבו על מיקום המסך, ימינה או שמאלה.

לדבריו, הניח את הכביסה ליד מכונת הכביסה ואז הילדים כבר "רבו במכות, בעיטות...הם בעטו אחד בשני ועם הידיים צ'פחות אחד לשני. הם פגעו זה לזה בראש ובכתפיים וברגליים...בועטים ומרביצים" (עמ' 49 ש' 15, עמ' 51 ש' 25, עמ' 52 ש' 8-15). הנאשם ציין שבין מכונת הכביסה לבין פינת האוכל היה מרחק של 5-6 מטר (עמ' 51 ש' 30).

הנאשם העיד כי הפריד בין הילדים ושם את מא"א בסלון. לשאלת הסנגור, הדגים הנאשם כי חיבק את מא"א בעמדו מאחורי גבו של מא"א וידיו מקיפות את גופו של מא"א עד חזהו (ע' 49 ש' 17-21, ע' 53 ש' 3-4). במצב של ריב, כשידיים ורגליים של הילדים מעורבים בסיטואציה, תפיסת מא"א והקפת גופו, כמתואר, מחייבות הזזת ידי הנאשם, באופן המתיישב עם התיאור של מש"א. לפי תיאור הנאשם, גופו של הנאשם נוגע בעורפו של מא"א, נתון המתיישב עם השערתו של מש"א בפרוטוקול עדותו מיום 29.3.16 עמ' 20 ש' 9-11, עמ' 23 ש' 30-31, ת/10 עמ' 9. יש להזכיר כי מש"א מתאר כי קודם לנ"ל הנאשם הרחיק בין הכסאות של הילדים ונעמד ביניהם.

הנאשם טען בת/1 כי התלונה מקורה בהסתה מתמשכת מצד אמם של הקטינים.

עדות הנאשם הותירה רושם מגמתי, אמרותיו כי אינו כועס משום פעולה של הילדים וכי הפריד בחיבוק בלבד, מופרזות. יחד עם זאת, לא נתן להתעלם מכך שאין מחלוקת כי הנאשם הפריד בין הילדים, אשר רבו ביניהם, פעולה

שהצריכה שימוש בכוח מסוים והזזת ידיו לשם הפרדת הכסאות והזזה פיזית של מא"א מפינת האוכל. הפעולות שביצע הנאשם בנקודת זמן זו הן הניצבות בבסיס המחלוקת בין הצדדים, ועל התביעה הנטל להוכיח כי באותו שלב ננקטה אלימות כמתואר בכתב האישום. אומר עתה שוב כי נטל זה לא הורם ברמת ההוכחה הנדרשת.

סיכום:

29. הורי הקטינים גרושים, בין הורי הקטינים קיים סכסוך ממושך, המלווה את המשפחה מזה שנים והקטינים מעורבים בו לעומקו תוך הזדהות עם אמם, עמה הם מתגוררים מינקותם.

30. לפי התרשמותי, לסכסוך הבין-הורי השפעה על עדות הקטינים.

31. ההשפעה אינה מחייבת תוצאה של אמירת דבר שקר מוחלט או רקימת עלילה.

לשם הוכחת ספק סביר, די בכך שבהשפעת הסכסוך הבין-הורי הקטינים יתנו לסיטואציה שהתעוררה, פרשנות המפלילה את הנאשם, כאשר לאותה סיטואציה ניתן לתת גם פרשנות אחרת שאין בה עבירה פלילית.

32. במקרה דנן, העידו הקטינים כי הנאשם תקף את מא"א, אולם מאופן העדתם ומן הסתירות בין גרסאותיהם, עולה ספק סביר, הן בשאלת היסוד העובדתי של התגבשות מעשה התקיפה והן בשאלת היסוד הנפשי.

הקטינים ישבו על כסאות בר צמודים זה לזה, עת התפתח ביניהם ריב. התרשמתי כי הילדים נוטים למזער באופן מגמתי את הסיטואציה האלימה שהתהוותה בין האחים, במסגרתה התקוטטו. הנאשם מצדו מפריז באופן מגמתי בתיאור האלימות בין הילדים כדי להצדיק התערבותו ותגובתו הקיצונית לאלימות בין הילדים. האמת ניצבת בין גרסאות המעורבים.

במקביל, הן הנאשם והן מש"א מתארים את הנאשם כמי שניסה להפריד בין כסאות הילדים, אחז במא"א והרחיק את מא"א פיזית ממש"א (כל זאת בשונה מעדות מא"א).

לפי החלק העקבי בתיאור שמסרו הן הילדים והן הנאשם, התרשמתי כי הזזת מא"א מעל מש"א, כפי שבוצעה ע"י הנאשם, הכאיבה למא"א, ובוצעה בחוסר רגישות ובקיצוניות ביחס לגילו הצעיר של מא"א וביחס לסוג העימות בין הילדים. הנאשם עזב את סל הכביסה וביצע הפרדה מיידית בין הכסאות ובין הילדים. אין את היחס הרך והמחנך, אלא התייחסות חדה ותכליתית יותר.

התרשמתי כי תגובתו הקיצונית של הנאשם לסיטואציה שהתהוותה בין הילדים, והכאב שהסב למא"א בעת ההפרדה בין הילדים והזזת מא"א ממש"א, הפחידה את הילדים וגרמה למא"א לבכות. מש"א הגיב לבכי של אחיו, נזף באביו "מה אתה עושה?", יצא עם אחיו, והתקשר לאמו, שהתקשרה למשטרה.

עם זאת, קיים ספק סביר אם מה שראה מש"א היה הטחת אגרופים לקודקוד ראשו של מא"א ואף נותר ספק סביר אם מה שחוה מא"א היה סתירות לעורף להבדיל מפגיעה לא מודעת וללא כוונה פלילית, הנלווית לפעולת ההפרדה ההורית בין הכסאות ובין הילדים.

במילים אחרות, קיים ספק סביר אם אירע בנדון מעשה תקיפה, המהווה עבירה פלילית, להבדיל מתגובה הורית חוקית ולגיטימית, של הפרדה בין הילדים בעת ריב, אף אם בוצעה פעולת ההפרדה באופן חד, קיצוני ולא מידתי בשל העדר כישורי הורות.

33. הסיטואציה האלימה המתוארת בכתב האישום, של הטחת מכות בראש, הנה קצרה מאד וממוקדת, ורק מעליה נפרשת יריעת המחלוקת בתיק זה.

לפיכך, הסתירות בין גרסאות הילדים, שהנם עדים מרכזיים בתיק זה, אודות מנגנון המכה (עם יד פתוחה או אגרופ), מיקום הפגיעה (בעורף או בקודקוד) ומספר המכות (3 או 6 מכות), והמניע (הפרדה בין הקטינים בשל ריב שהיקפו שנוי במחלוקת), הנן סתירות מהותיות הניצבות בבסיס המחלוקת בין הצדדים ומקימות ספק סביר ביחס לאשמת הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

מאותה סיבה, וכיון שכל המחלוקת בין הצדדים נוגעת אך ורק לשניות בהן הונחתו המכות, לא ניתן ליישב בין גרסאות הילדים באופן הנטען ע"י חוקרת הילדים זוהר פיין והמאשימה.

34. לפי עדות הנאשם ולפי עדותו של מש"א, לשם הפרדה בין הילדים הנאשם נעמד ביניהם. נוכח עמידתו ביניהם ועל רקע ממדי הנאשם אל מול ממדי הילדים, שאף ישבו על כסאות בר, אין ספק ששדה הראיה של מש"א הוגבל במידה רבה. העובדה שמש"א אינו בטוח ביחס למיקום הפגיעה, משנה גרסתו ביחס למספר המכות ומוסר תיאור לאקוני ביחס למנגנון המכה תוך סתירת גרסת מא"א - מחזקים מסקנה זו לפיה ראה את האירוע באופן חלקי ונתן למה שראה פרשנות מפלילה.

חוקרת הילדים גב' זוהר פיין הסבירה את השוני בתיאור מנגנון המכה ע"י כל אחד מהילדים, בכך שמש"א ראה את המכות בעוד שמא"א הרגיש אותן יותר משראה אותן (עמ' 41 ש' 30 לפרוטוקול 20.7.16). מהסבר זה עולה כי גם מא"א, כמו מש"א, ראה סיטואציה חלקית, ונתן לה פרשנות מטעמו.

35. בסיטואציה שנוצרה בעת הפרדה במהלך ריב בין ילדים, אין ספק שידיו של הנאשם זזו על מנת לתפוס את מא"א ולהזיזו מאחיו מש"א (כפי שתיאר הנאשם בהודעתו ובעדותו), באופן שעשוי היה להתפרש ע"י מש"א (הרואה סיטואציה חלקית) כאלימות מכוונת, אף שבפועל לא היתה אלימות מכוונת (מכות בראש), אלא הזזת כסאות והפרדה בין הילדים, תוך ריסון תנועותיהם, בלבד.

36. תחושתו של מא"א לפיה מיקום הפגיעה היה בעורפו, מתיישבת עם גרסת המאשימה, אך גם עם **האפשרות הנוספת** לפיה אין בנדון עבירה פלילית:

הילדים ישבו על כסא בר של פינת האוכל והנאשם הפריד בין הכסאות ונעמד ביניהם (עדות מש"א), ולפי עדות הנאשם אותה עת היה מאחורי מא"א, הישוב בכסאו, לאחר שהכסא הוזז (מיקום לאחר ההזזה לא נבחן ע"י הצדדים וחוקרת הילדים, אולם מש"א הסביר בעדותו כי הנאשם נעמד בין הילדים).

גובה ראשו של מא"א כגובה בטנו או חזהו של הנאשם, המזיז את הכסא של מא"א ומנסה להזיז גם את מא"א עצמו.

בסיטואציה כזו, **ההשערה שהעלה מש"א** (בעדותו מיום 29.3.16 - בניסיון להסביר סתירה ביחס למיקום הפגיעה), לפיה מא"א קיבל מכה בעורפו מגופו של הנאשם בעת ההזזה, אינה היפותטית אלא **אפשרות ממשית וסבירה**. אפשרות זו מסבירה את הכאב שמא"א חווה בעורפו בעת ההזזה של הכסאות וההפרדה בין הילדים, למרות שלנאשם לא היה M.R ולמרות שלא ביצע את ה-A.R הנטען (לא נתן סטירות או אגרופים), ולכן לא ביצע עבירה פלילית.

37. **ארחיב בנושא הפרשנות:** מש"א, ילד נבון ורגיש, מנסה בעדותו בבית המשפט מיום 29.3.16, להסביר את השוני בין גרסתו לבין גרסת אחיו ביחס למנגנון המכה ומיקומה, באמרו: "זה לא נכון, אני חושב שהוא כן נתן לו אגרופים בראש... יכול להיות שגם הגוף של אבא נגע בגוף של אחי, אז יכול להיות שאחי הרגיש את זה" (עמ' 20). וכן: "מה שאני ראיתי, אח שלי יכל להרגיש עוד משהו אחר חוץ מהיד שלו, יכול להיות שהגוף של אבא פגע בגוף של אח שלי. אני ראיתי אגרופים מלמעלה" (עמ' 23). וכן: "מה שאני ראיתי יכול להיות שאח שלי חווה עוד משהו אחר, אני לא יודע אם זה היה גם עורף וגם בראש, אני ראיתי שזה היו אגרופים שבאו מלמעלה כי הוא היה מעל אח שלי והם היו לכיוון הראש".

מש"א, אשר נכח בסיטואציה, ועדותו מהווה בסיס ראייתי לעיגון האישום, מציע כאפשרות ממשית שאחיו מא"א חווה את תזוזת גופו של אביו סמוך לעורפו ופירש זאת כסטירות בעורף, אף שלא היו סטירות כלל, אלא פגיעה בשוגג של גוף האב בעורף.

הצעתו של מש"א מתיישבת באופן חד משמעי עם התרשמותי מעדויות הקטינים בתיק זה, ככאלו המעלות ספק סביר בשאלה אם מה שתיארו הוא שאירע והנאשם תקף את מא"א בראשו, או שמקור התיאור בפרשנותם השגויה של הקטינים לאקט ההפרדה ביניהם, אקט הפרדה שלא לווה במהלומות מכוונות והנו מעשה שאין בו עבירה פלילית, לא מבחינת היסוד העובדתי ולא מבחינת היסוד הנפשי.

מסכימה אני עם מש"א כי קיימת אפשרות שהפגיעה בעורפו של מא"א נגרמה ממגע בין "הגוף של אבא" לבין העורף של מא"א, באופן שהסב כאב. פגיעה כזו מתיישבת גם עם פעולת ההפרדה בין הקטינים נוכח מריבתם וללא הטחת מהלומות מכוונות וללא ביצוע עבירה פלילית.

38. בדבריו הנ"ל: "יכול להיות שהגוף של אבא פגע בגוף של אח שלי... גם עורף וגם בראש", מש"א מעלה אפשרות שהסתירה בתיאור המכה נובעת מכך שמא"א קיבל סטירות בעורף בנוסף לאגרופים בקודקוד. אפשרות זו מיישבת סתירה אחת ע"י יצירת סתירה חדשה ותהיה מדוע כל ילד מספר רק על "חצי אירוע".

אין בכך משום יישוב סתירה. מא"א מצדו אינו מתאר פגיעה נוספת אלא רק פגיעה בעורפו. אין למא"א תיאור של פגיעה בקודקוד ואף לא תיאור של אגרופים אלא יד פתוחה בלבד. מש"א, לעומתו, מביע תמיהה: "מאיפה הוא מביא את זה?" כשמע שמא"א מתאר פגיעה ביד פתוחה בעורפו. משמע, מש"א לא ראה סתירה בעורף. בנסיבות אלו, אין שום אפשרות ליישב את הסתירות בין הילדים ביחס למנגנון המכה ולמיקומה.

מעבר לכך, עצם העלאת אפשרות זו, מעמיד את מש"א במקום של מי שלא ראה את מלוא האירוע, ולכן מוכן לקבל שהיו חלקים אותם לא ראה כלל, נתון המתיישב עם התרשמותי כי ראה סיטואציה חלקית ונתן לה פרשנות המפלילה את הנאשם.

39. ביחס לסיבה לגיבוש אותה פרשנות אצל הילדים, כנגד אביהם, אחזיר את הקורא לסכסוך הבין-הורי שהוצג בפתחי לנימוקי הכרעת הדין, ולהשפעה שהיתה לו על הילדים.

40. אינני מתעלמת מהתרשמותי מן הנאשם כמי שאינו אמין ומסר עדות מגמתית. עם זאת, נטל ההוכחה מוטל על המאשימה, הנאשם צריך לעורר ספק סביר בראיות התביעה ובכך עמד.

41. הנה כי כן, עדויות הקטינים מציגות אפשרות שהנאשם הכה את בנו מא"א בראשו במועד האירוע, אולם לא הוצג הסבר סביר לסתירות המהותיות ביניהם הנוגעות ישירות למחלוקת בתיק זה, שהנה מצומצמת מאד. בהקשר זה הונחה בפניי אפשרות ממשית נוספת, המתיישבת אף היא עם מארג הראיות, כמו גם עם השפעת הסכסוך הבין הורי על עדויות הילדים, ולפיה הילדים ביקרו את הנאשם בביתו במסגרת הסדרי ראייה, רבו ביניהם ריב הכולל אלימות, הנאשם הפריד בין ילדיו בתנועות חדות, שאינן מגבשות עבירה פלילית, ובתוך כך הסב כאב למא"א, כשהילדים נתנו פרשנות שגויה ומפלילה למעשה זה, פרשנות לפיה הכה הנאשם את מא"א. פרשנות מפלילה זו של הילדים, לאקט ההפרדה, מקורה בסכסוך הבין הורי, ממנו מושפעים הקטינים, והיא שהולידה סתירות מהותיות בין גרסאות הקטינים דווקא ביחס לאותו חלק בעדותם החוסה תחת יריעת המחלוקת.

42. בנסיבות המתוארות, הונח בפניי ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם.

אשר על כן, זוכה הנאשם בדין מחמת הספק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת תוך 45 ימים מהיום.

ניתנו והודעו היום ח' תמוז תשע"ז, 02/07/2017 במעמד הנוכחים.

עדי במביליה - אינשטיין, סגנית נשיא

